

dosar nr. 2ra-2099/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător: (V. Lastavețchi)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Țurcanu,
reprezentată de avocatul stagiar Valerian Coval,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Țiganiuc
împotriva Nataliei Țurcanu cu privire la încasarea dobânzii contractuale, dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul declarat de Natalia Țurcanu, reprezentată de avocatul stagiar Valerian
Coval și s-a casat integral hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis pațial cererea de
chemare în judecată depusă de Nadejda Țiganiuc împotriva Nataliei Țurcanu cu
privire la încasarea dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor
de judecată, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc
dobânda contractuală pentru suma de 50000 lei, pe perioada de 14 ianuarie 2014-
30 august 2016 în sumă de 21019, 86 lei și dobânda de întârziere pentru perioada
de 01 iunie 2016- 30 august 2016 în sumă de 2447, 95 lei, s-a încasat de la Natalia
Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc dobânda contractuală pentru contractul
încheiat în sumă de 16000 Euro, pentru perioada 25 februarie 2014–30 august
2016, în sumă de 6569,86 Euro și dobânda de întârziere pentru perioada 01 iunie
2016 – 30 august 2016 în mărime de 950,76 Euro, s-a încasat de la Natalia Țurcanu
în beneficiul Nadejdei Țiganiuc suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență
juridică, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul statului taxa de stat în
mărime de 11644, 49 lei, în rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate,

c o n s t a t ă :

La 24 august 2017, Nadejda Țiganiuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Nataliei Țurcanu cu privire la încasarea dobânzii contractuale, dobânzii
de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta Nadejda Țiganiuc a indicat că conform

contractului de împrumut din 14 ianuarie 2014, Natalia Țurcanu a împrumutat de la Nadejda Țiganiuc, suma de 50000 lei cu o dobândă de 2 % lunar, obligându-se să restituie suma datorată până la 14 ianuarie 2015 cu dobânda formată. Prin contractul de împrumut din 25 februarie 2014, Natalia Țurcanu, a mai împrumutat suma de 16000 Euro cu o dobândă lunară de 2 %, data scadentă fiind 14 ianuarie 2015. La 30 august 2016, Nadejda Țiganiuc, a restituit sumele împrumutate în mărime de 50000 lei și 16000 Euro, fapt confirmat prin recipisă.

Reclamanta a invocat că la momentul depunerii acțiunii, Natalia Țurcanu, nu și-a onorat obligația de a restitui dobânzile formate potrivit contractelor de împrumut și anume 31000 de lei cu titlu de dobândă pentru suma de 50000 de lei ($50\,000 \text{ lei} * 2\% * 31 \text{ luni}$) potrivit contractului de împrumut din data de 14 ianuarie 2014 și 9600 Euro cu titlu de dobândă pentru suma de 16000 Euro ($16000 \text{ Euro} * 2\% * 30 \text{ luni}$) potrivit contractului de împrumut din data de 25 februarie 2014.

Reclamanta a mai indicat că Natalia Țurcanu, nu a restituit sumele împrumutate conform contractelor menționate mai sus în termenul prevăzut de acestea și anume la data de 14 ianuarie 2015, dar le-a restituit abia la data de 30 august 2016 conform recipisei și apare obligația achitării dobânzii de întârziere conform normelor legale prevăzute de art. 585, 619 Cod civil pentru neexecutarea în termen a obligațiilor.

Reclamanta Nadejda Țiganiuc a solicitat admiterea acțiunii, încasarea dobânzii contractuale în mărime de 31000 lei și 9600 Euro, încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 8541 lei și 2744 Euro și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 lei.

Prin hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Țiganiuc împotriva Nataliei Țurcanu cu privire la încasarea dobânzii contractuale în mărime de 31000 lei și 9600 Euro, încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 8541 lei și 2744 Euro și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 lei, după cum urmează s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc cu titlu de dobândă contractuală și dobândă de întârziere suma în mărime de 26766 lei formată urmare a neexecutării contractului de împrumut încheiat la 14 ianuarie 2014, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc în lei moldovenești, conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data executării prezentei hotărâri, cu titlu de dobândă contractuală și dobândă de întârziere, suma în mărime de 8318 Euro, formată urmare a neexecutării contractului de împrumut încheiat la 25 februarie 2014, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5000 lei, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul statului taxă de stat în mărime de 5900 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Natalia Țurcanu, reprezentată de avocatul stagiar Valerian Coval și s-a casat integral hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Țiganiuc împotriva Nataliei Țurcanu cu privire la încasarea dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc

dobânda contractuală pentru suma de 50000 lei, pe perioada de 14 ianuarie 2014-30 august 2016 în sumă de 21019, 86 lei și dobânda de întârziere pentru perioada de 01 iunie 2016- 30 august 2016 în sumă de 2447, 95 lei, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc dobânda contractuală pentru contractul încheiat în sumă de 16000 Euro, pentru perioada 25 februarie 2014 – 30 august 2016, în sumă de 6569,86 Euro și dobânda de întârziere pentru perioada 01 iunie 2016 – 30 august 2016 în mărime de 950,76 Euro, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul Nadejdei Țiganiuc suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, s-a încasat de la Natalia Țurcanu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11644, 49 lei, în rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că conform contractului de împrumut din 14 ianuarie 2014, Natalia Țurcanu a primit de la Nadejda Țiganiuc, suma de 50000 lei cu o dobândă de 2 % lunar, obligându-se să restituie suma datorată până la 14 ianuarie 2015, împreună cu dobânda formată. Ulterior, prin contractul de împrumut din 25 februarie 2014, Natalia Țurcanu, a mai primit suma de 16000 Euro cu o dobândă lunară de 2 %, data scadentă fiind 14 ianuarie 2015. La 30 august 2016, Natalia Țurcanu, a restituit sumele împrumutate în mărime de 50000 lei și 16000 Euro, fapt confirmat prin recipisă.

La 10 septembrie 2019, Natalia Țurcanu, reprezentată de avocatul stagiar Valerian Coval, a declarat recurs împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasate cheltuielile de judecată din contul intimății.

În motivarea cererii de recurs recurenta Natalia Țurcanu, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului, au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

Recurenta Natalia Țurcanu a invocat că intimata a omis de a informa instanțele judecătorești inferioare despre faptul că, termenul de restituire a împrumutului a fost prelungit cu acordul ambelor părți, după cum urmează la 14 ianuarie 2015 creditorul i-a prelungit debitorului termenul de restituire a împrumutului, în aceleași condiții, prin reînnoirea contractului de împrumut a sumei de 50000 lei, stabilindu-se data scadentă la 14 ianuarie 2016, la 25 februarie 2015 creditorul i-a prelungit debitorului termenul de restituire a împrumutului, în aceleași condiții, prin reînnoirea contractului de împrumut a sumei de 16000 Euro, stabilindu-se data scadentă la 01 iunie 2016.

La 30 august 2016, prin recipisa semnată între părți, Nadejda Țiganiuc confirmă că a primit de la Natalia Țurcanu suma de 50000 lei și 16000 Euro în baza contractelor de împrumut și nu ridică alte pretenții față de debitor. În momentul în care intimata a primit de la apelantă întreaga sumă de bani la 30 august 2016, fapt pentru care a și semnat recipisa, aceasta nu a avut nici o pretenție în privința dobânzii lunare în mărime de 2 %. Ulterior, intimata profitând de faptul că Natalia Țurcanu era plecată peste hotarele țării, în mod dolosiv a acționat-o pe recurentă în instanța de judecată pentru a pretinde dobânzile contractuale, dobânzile de întârzieri, dobânzile la dobânzi și cheltuielile de judecată, necomunicând instanței de fond existența convențiilor prin care a fost prelungit

termenul scadent pentru restituirea împrumutului, în speranța că va încasa mai mulți bani odată cu emiterea hotărârii judecătorești.

Recurenta Natalia Țurcanu a mai invocat că prin reînnoirea contractelor de împrumut, părțile de comun acord au prelungit termenul contractului semnat din 14 ianuarie 2014 până la 14 ianuarie 2016 privind restituirea sumei de 50000 lei, iar termenul contractului din 25 februarie 2014 a fost prelungit până la 01 iunie 2016 (privind restituirea sumei de 16000 Euro. În asemenea condiții rezultă că au fost modificate și termenele scadente, la împlinirea cărora apelanta era obligată să întoarcă împrumutul.

Recurenta Natalia Țurcanu a menționat că odată ce instanța de fond nu a avut posibilitatea de a analiza contractele de împrumut reînnoite care au avut ca scop prelungirea termenului scadent de restituire a împrumutului, calcularea dobânzilor de întârziere la dobânda contractuală este eronat calculată. Acest lucru rezultă în primul rând din indicarea greșită a termenilor scadenți, și anume perioada 14 ianuarie 2015 – 09 august 2017, pentru care s-a obținut suma de 2470 lei la dobânzile contractuale în mărime de 4344 lei, calculate la corpul contractului de împrumut în mărime de 50000 lei. Același lucru se repetă și în cazul indicării ca termen scadent a perioadei cuprinse între 14 ianuarie 2015 - 09 august 2017, pentru care s-a obținut suma de 701 Euro la dobânzile contractuale în mărime de 1233 euro, calculate la corpul contractului de împrumut în mărime de 16000 Euro.

Recurenta Natalia Țurcanu a relatat că părțile prin reînnoirea contractelor au negociat asupra prelungirii termenului scadent, ceea ce obliga atât instanța de fond cât și intimata de a calcula dobânzile de întârziere conform normelor legale și conform termenilor prelungiți.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 04 iulie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 6866 (f.d. 140), fiind recepționată de recurenta Natalia Țurcanu la 01 august 2019, fapt indicat expres în cererea de recurs (f.d. 150).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost depus de Natalia Țurcanu, reprezentată de avocatul stagiar Valerian Coval la data de 10 septembrie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 04 octombrie 2019, în adresa intimatei Nadejda Țiganiuc a fost expediată copia recursului declarat de Natalia Țurcanu, reprezentată de avocatul stagiar Valerian Coval cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata Nadejda Țiganiuc nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii 5 obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Țurcanu, reprezentată de avocatul stagiar Valerian Coval, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (1), (2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

În mandatul seria MAS nr. 058611 din 16 august 2018 pe numele avocatului stagiar Valerian Coval este indicat că acesta acordă asistență juridică Nataliei Țurcanu conform împuternicirilor stabilite la art. 81 Cod de procedură civilă în baza contractului de efectuare a stagiului profesional nr. 1428 din 12 mai 2018 (f.d. 47).

Conform art. 15 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătorilor, curților de apel și autorităților publice.

Astfel, Valerian Coval este avocat stagiar, fapt specificat și în mandatul avocatului menționat supra, eliberat pe numele acestuia.

Prin urmare, Colegiu menționează că avocatul stagiar Valerian Coval nu este în drept de a declara recurs în interesele Nataliei Țurcanu împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, deoarece examinarea recursului împotriva actelor de dispoziție ale instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție în condițiile art. 432 Cod de procedură civilă. Prin urmare, conform prevederilor legale avocatul stagiar nu dispune de împuterniciri de reprezentare în instanța de recurs.

Astfel, recursul declarat de către avocatul stagiar Valerian Coval, în interesele Nataliei Țurcanu, este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare și urmează a fi declarat inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că recursul declarat de avocatul stagiar Valerian Coval, în interesele Nataliei Țurcanu, este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. c), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat Natalia Țurcanu, reprezentată de avocatul stagiar Valerian Coval împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Țiganiuc împotriva Nataliei Țurcanu cu privire la încasarea dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan